

KLP

Månedsrapport for august 2024

Markedskommentar

- Inflasjonen faller i de fleste land
- Markedene forventer flere rentekutt både i USA og Europa
- Oppgang i aksjemarkedene på tross av fall i begynnelsen av måneden

Økonomisk tilstand

Den økonomiske utviklingen er noe svakere enn forventet. Inflasjonen sklir gradvis nedover de fleste stedene, og i USA regner man med å ha fått kontroll på inflasjonen. Markedene priser inn mange kutt i løpet av ett år. Viser arbeidsmarkedene kun en svak oppgang i ledigheten kan markedene har priset inn for mange kutt.

USA

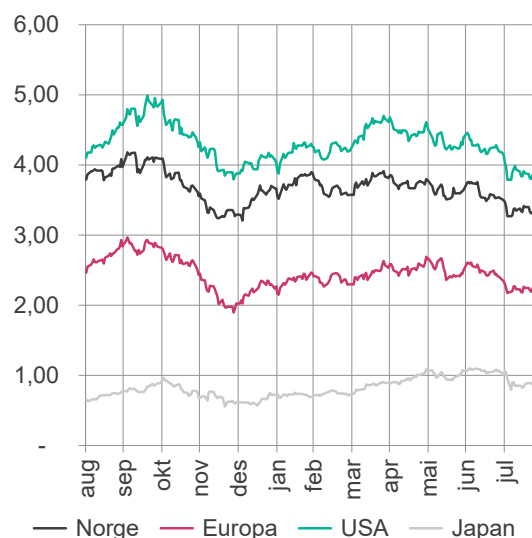
Referatet etter rentemøtet hos FED (den amerikanske sentralbanken) den 31. juli viser at sentralbanken hadde bestemt seg for rentekutt i september allerede før svake arbeidstall og andre indikatorer. Noen hadde vurdert kutt allerede i juli, men majoriteten anser september som riktig. FED gir ingen signaler utover september-møtet, og medlemmene i komiteen sier sentralbanken er dataavhengige, og rentekuttene er ikke forhåndsbestemt.

Arbeidsmarkedet blir gradvis svakere, men karakteriseres fortsatt som stramt. Antallet personer som søker arbeidsledighetspenger er nå 231.000 mennesker. Antallet som søker for påfølgende uker er 1,87 millioner.

I juli falt inflasjonen til 2,9 prosent på årsbasis, mens kjerneinflasjonen falt til 3,2 prosent. Sentralbankens foretrukne mål for prisvekst er kjernedeflatoren for privat forbruk. Denne var uendret og er nå på 2,6 prosent årlig rate, fortsatt over FEDs mål på 2,0 prosent.

Case-Shiller indeksen, som viser utviklingen i de amerikanske boligprisene, viser fortsatt en svakere utvikling, men er fortsatt opp med 6,5 prosent det siste året.

10 års rente i %

Etter de siste signalene fra sentralbanken priser markedene inn rentekutt i september. Markedene er usikre på om det kommer ett kutt på 0,25 eller 0,50 prosentpoeng. Det er priset inn fire rentekutt i løpet av 2024. Vi tror det er litt mye og forventer kun tre rentekutt i år.

Europa

ECB (den europeiske sentralbanken) har i lengre tid signalisert at de er dataavhengige og har derfor holdt rentene på innstrammende nivå til de er sikre på å nå inflasjonsmålet. Den siste tids innkomne data gjør at markedet heller mot rentekutt i september.

Arbeidsledigheten for eurolandene falt til 6,4 prosent i juli, etter at de foregående månedene hadde blitt opprevidert til 6,5 prosent. Ledigheten ligger på 3,4 prosent i Tyskland og 7,5 prosent i Frankrike, mens land syd i eurosonen, som Spania og Italia, ligger på henholdsvis 11,5 prosent og 6,5

prosent.

Prisveksten falt og ligger nå på en årsvekst på 2,2 prosent. Kjerneinflasjonen falt noe og er nå på 2,8 prosent. Det er fallet i energiprisene som trekker inflasjonen ned. Det kan ta tid å få ned kjerneinflasjonen.

Markedene priser nå inn 2,5 rentekutt ut året. Det første i september. Holder inflasjonen seg høy, kan forventningene til tre kutt resten av året være for mye.

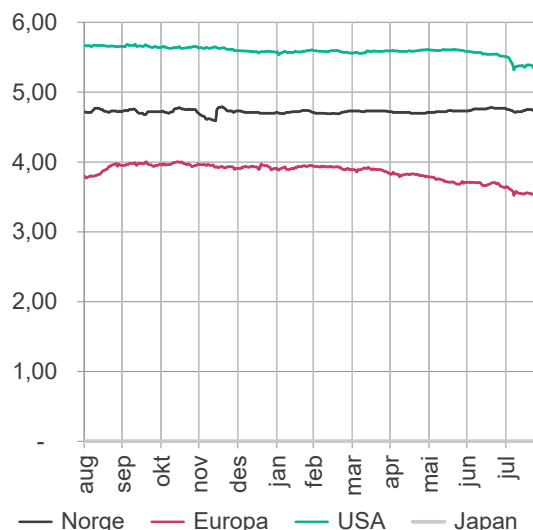
Norge

Den 14. august holdt som ventet Norges Bank renten uendret på 4,50 prosent. Sentralbanken har hevet styringsrenten mye for å få bukt med den høye prisveksten, og siden desember i fjor har renten ligget på 4,50 prosent. Renten har bidratt til å kjøle ned norsk økonomi, og veksten i økonomien er lav. En høy andel av befolkningen er i jobb, men arbeidsledigheten har økt noe. Prisveksten har falt mye fra toppen, men høy vekst i bedriftenes kostnader vil trolig bremse den videre nedgangen. Det er usikkerhet om den økonomiske utviklingen. I diskusjonen om risikobildet var komiteen særlig opptatt av utviklingen i kronekursen og hvilken virkning den kan ha på prisveksten. Blir det utsikter til at prisveksten holder seg oppe lenger enn tidligere anslått, kan renten bli satt opp. Dersom vi får en kraftigere oppbremsing i norsk økonomi, eller det blir utsikter til at inflasjonen kommer raskere ned mot målet enn vi anslo i juni, kan renten bli satt ned tidligere enn vi da så for oss. Frem mot det neste rentemøtet i september vil komiteen få mer informasjon om den økonomiske utviklingen. Vi vil da legge frem nye prognoser.

I august styrket kronen seg fra 11,82 til 11,71

mot euro og fra 134,96 til 133,11 i forhold til den handelsvektede indeksen. Norges Bank vil selge 400 millioner kroner på vegne av staten hver dag i september.

3 mnd rente i %

Ved utgangen av august var arbeidsledigheten målt av NAV på 73.900 personer. Det er 60.900 helt ledige og 13.000 på tiltak, noe som utgjør 2,5 prosent ledighet. Justert for normale sesongvariasjoner var det et fall på 500 arbeidsledige. Siden nyttår har ledigheten økt svakt, og det er forventet at denne trenden vil fortsette ut året. Den totale ledigheten, som inkluderer de som er delvis ledige, er på 93.700 personer, opp fra 90.900 i juli. Dette tilsvarer 3,1 prosent av arbeidsstyrken. Ledigheten, målt ved arbeidskraftundersøkelsen (AKU) fra SSB falt noe og er nå på 4,0 prosent. Sentralbanken vektlegger NAV sine tall.

Veksten i konsumprisindeksen steg i juli til 2,8 prosent på årsbasis. Kjerneinflasjonen falt til 3,3 prosent, under Norges Banks anslag på 3,7 prosent. Matvareprisene stiger mer enn ventet, mens kraftprisene faller mer enn ventet. Importerte kjernepriser faller til 1,4 prosent, mens innenlandsk ska-

pt inflasjon er 4,2 prosent. Så den norske inflasjonen trekkes fortsatt ned av internasjonale priser.

Kredittveksten steg i juli og er nå på 3,7 prosent. Kredittveksten for husholdninger tok seg litt opp. Dette kan henge sammen med oppgangen i prisene, og den er nå på 3,4 prosent. Bedriftenes kredittvekst økte til 2,4 prosent. Detaljhandelen steg med 1,2 prosent i juli, etter en fall på 5,1 prosent i juni.

Markedene hadde i utgangspunktet priset inn første rentekutt i mars 2025, men med den siste tids uro priser markedene inn 80 prosent sannsynlighet for ett kutt i desember. Kutter de andre sentralbankene i løpet av høsten, øker muligheten for kutt fra Norges Bank.

RENTEMARKEDENE

Internasjonalt og Norge

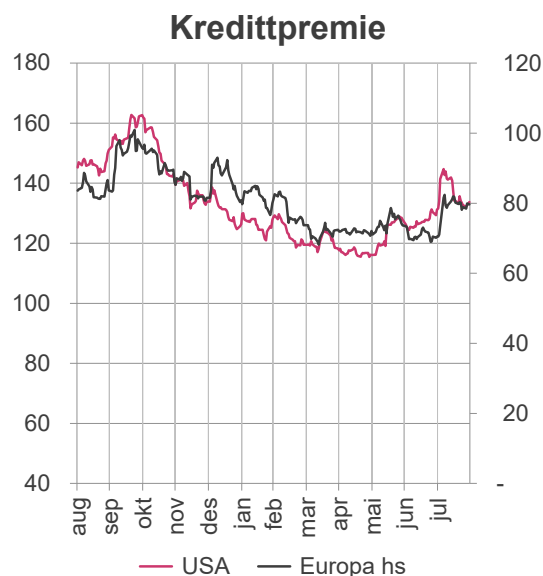
I august har de korte og lange rentene falt i internasjonalt og i Norge. Fallet skyldes lavere inflasjon og noe svakere utvikling i arbeidsmarkedet. Kredittspredene har falt marginalt i august.

I august måned har de korte fondene levert en god avkastning, mens de lange fondene har gitt noe bedre avkastning som følge av fallende renter. De fleste fondene har levert en avkastning som har vært bedre enn sine respektive indekser.

Kreditt

Kredittpåslaget mellom Bloomberg Global Aggregate Corporate Index og statsobligasjoner med tilsvarende løpetid økte med om lag 0,01 prosentpoeng gjennom juni og endte på 1,02 prosent. Kredittpåslaget var forholdsvis uendret for obligasjoner denominert i amerikanske dollar, så den marginale

økningen skjedde hovedsakelig i euro og pund denominerte obligasjoner.

Det var reduksjon i alle de viktigste statsrentene gjennom måneden. Denne reduksjonen bidro til en valutasikret månedsavkastning på 1,08 prosent for Bloomberg Global Aggregate Corporate Index.

Totalt kom det 240 nye obligasjoner til markedet, som i sum bidro til å øke netto utestående volum av globale kredittobligasjoner med 0,68 prosentpoeng.

AKSJEMARKEDENE

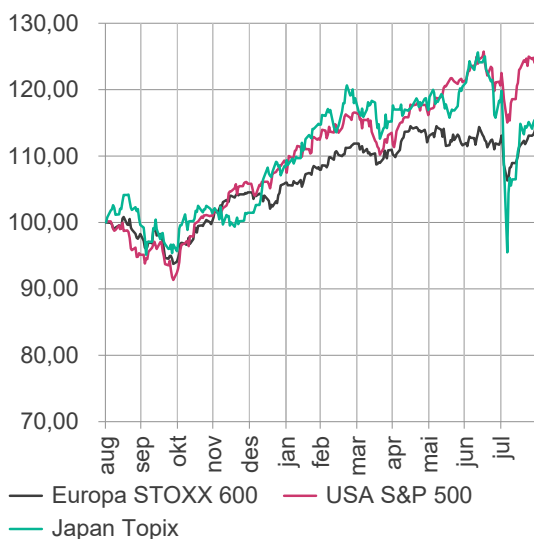
Globalt

De globale aksjemarkedene (MSCI World målt i lokal valuta) steg med 1,9 prosent i august. Hittil i år er MSCI World opp hele 17,0 prosent. Den amerikanske samleindeksen S&P 500 steg med 2,3 prosent, og den teknologitunge Nasdaq-indeksen steg med 0,6 prosent i løpet av måneden. Europa (STOXX 600) steg 1,3 prosent, men Kina (Shanghai composite) falt 3,5 prosent. På bransjenivå var helse og stabilt konsum sterkest med oppgang på henholdsvis 5,4 og 5,2 prosent. Energi var svakest med fall på 1,4 prosent.

I begynnelsen av måneden falt aksjemarkedene på grunn av litt svake makrotall, særlig i USA. Bekymringene gikk imidlertid fort over, og markedene hentet fort inn igjen fallet. De seneste økonomiske indikatorene har vært bedre, og det ser ikke ut til at USA vil gå inn i en resesjon med det første.

Aksjemarkedene har utviklet seg sterkt over lengre tid, og dette har ført til at verdsettelsen av aksjene er blitt høy. Dette gjelder særlig USA og kanskje spesielt de store amerikanske teknologiselskapene. Aksjemarkedene er derfor litt nervøse – det skal ikke så mye til for å utløse en korreksjon ned.

Europa, USA og Japan

Mer Samfunnsansvar

KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar hadde en avkastning på 0,3 prosent i august. Det valutasikrede fondet steg 1,5 prosent. Avkastningen var om lag 0,1 prosentpoeng bak referanseindeksen MSCI World. Eienedom, helse og konsumvarer var de beste aksjesektorene i august. Målt mot indeksen tjente fondet på den sterke oppgangen i solkraftselskapet West Holdings Corp og vannfilterprodusenten Energy Recovery Inc. Fondets investeringer i elbilprodusenten Rivian Automotive og selskapet

Nexttracker bidro på den negative siden. Blant fondets største beholdninger bidro Eli Lilly & Co positivt, mens Microsoft bidro negativt i august.

KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar steg 0,3 prosent i august, det var 0,1 prosentpoeng svakere enn referanseindeksen. Vinnerne blant fondets beholdninger var Engcon og MIPS som steg henholdsvis 17,0 prosent og 12,0 prosent i løpet av måneden. Målt mot referanseindeksen, bidro også Nokia med sterk avkastning, mens Tomra falt tilbake etter et sterkt 1. halvår. Fornybarselskapene Kempower og Vestas Wind Systems bidro også til fondets mindreakstning mot referanseindeksen i august.

KLP AksjeFremvoksende Markeder Mer Samfunnsansvar falt 1,7 prosent i juli. Avkastningen var på 0,1 prosentpoeng lavere enn referanseindeksen. Elbilprodusenten Zhejiang Leapmotor og fornybarselskapet Xinyi Solar falt begge 17,0 prosent i august og bidro negativt til fondets resultat. På den positive siden, bidro LG Energy Solution med kraftig oppgang. Den relative avkastningen mot indeksen ble styrket av at fondet ikke hadde investert i PDD Holdings (også kjent som Temu), som falt kraftig på fallende omsetningstall. Kina, India og Korea hadde alle svak avkastning i august, mens Brasil og Sør-Afrika hadde positiv avkastning.

Norge

August er den store sommermåneden i den vestlige verden og børsene blir ofte preget av lavere handelsvolum og mer volatilitet. Vinnersektorene internasjonalt var stabilt konsum, helse og kraft, alle defensive valg. Usikkerhet rundt konjunkturutviklingen fremover og endringer i rentebildet preget markedene. Fortsatt er den skuffende kon-

junkturutviklingen i Kina i 2024 den viktigste påvirkningsfaktoren på land og sektorer, med stor avhengighet av internasjonal vekst, slik som vårt hjemmemarked. Oljeprisen fortsatte å falle i løpet av måneden, både på grunn av nedjusterte etterspørselsforventninger og frykt for at OPEC+ øker sine eksportvolum fra neste måned. Det siste er i henhold til tidligere kommunikasjon, men mange har tenkt at de skyver på det på grunn av svake makroutsikter. Energisektoren var dermed den eneste Globale MSCI-sektoren som falt i august. Og energitunge Oslo Børs gjorde det relativt dårlig og falt med 1,5 prosent.

er kan nevnes noe nedsalg i Gjensidige etter god utvikling, deltagelse i en plassering i SATS som økte vår overvekt og noe mer kjøp av sjømataksjer.

Norge og Norden

Som vi tidligere har skrevet om, har vi hatt en noe defensiv vridning i porteføljen de siste månedene. I august gikk porteføljeavkastningen noe opp, mens fondsindeksen OSEFX falt. De største enkeltaksjebidragene kom fra våre overvekt-er i treningskjeden SATS, i Schibsted og i Lerøy Seafood. Videre ga vår undervekt i Aker Solutions et godt relativt bidrag i august.

Vi gjorde ingen vesentlige skift i eksponeringen i løpet av måneden. Av enkeltsselskap-

Nøkkeltall - utvalgte aksjeindekser ved siste månedsslutt

	Hist PE	Est PE	Pris/bok	Return on Equity	Est utbytte
MSCI World	22,7	20,5	3,55	14,0 %	1,9 %
S&P 500 Index	25,7	23,6	5,02	17,9 %	1,4 %
MSCI Europa	15,9	14,8	2,15	11,3 %	3,3 %
DAX Index (Frankfurt)	15,6	13,9	1,69	9,3 %	3,0 %
FTSE 100 Index (London)	14,7	12,4	1,91	10,0 %	3,8 %
CAC 40 Index (Paris)	14,1	14,0	1,89	11,5 %	3,3 %
MSCI Japan	16,5	15,5	1,50	8,9 %	2,3 %
MSCI AC Asia Pacific	17,2	14,8	1,77	9,8 %	2,6 %
Oslo Børs Hovedindeks	12,4	11,5	1,82	16,3 %	6,2 %
Oslo Børs Fondindeks	12,9	12,0	1,82	15,6 %	5,9 %
VINX 30 Index (Norden)	18,0	20,3	3,55	15,8 %	2,9 %
Stockholm 30 Index	14,0	17,5	2,38	14,9 %	3,4 %
Copenhagen 20 Index	32,3	28,9	6,93	12,7 %	1,7 %
Helsinki 25 Index	15,9	15,1	1,91	10,0 %	4,6 %
MSCI Emerging Markets	15,3	13,2	1,80	11,1 %	2,8 %
MSCI Brazil	9,4	9,3	1,54	16,0 %	5,7 %
MSCI Russia	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
MSCI India	28,8	27,2	4,77	16,3 %	1,2 %
MSCI China	10,9	9,6	1,24	10,6 %	3,0 %

Kilde: Bloomberg

Avkastning for KLP-fondene pr. 31.08.2024

	Klasse	Avkastning siste måned			Avkastning hittil i år			TE ¹	Referanseindeks
		Fond	Indeks	Diff.	Fond	Indeks	Diff.		
INDEKSFOND									
KLP AksjeNorge Indeks	P	-1,37 %	-1,36 %	-0,01 %	9,98 %	10,17 %	-0,19 %	0,08 %	Oslo Børs Hovedindeks (OSEBX)
	S	-1,36 %	-1,36 %	0,00 %	10,03 %	10,17 %	-0,13 %	0,08 %	
KLP AksjeNorden Indeks	P	0,82 %	0,72 %	0,09 %	19,43 %	18,53 %	0,90 %	0,36 %	MSCI Nordic Countries IMI Index
	S	0,83 %	0,72 %	0,10 %	19,50 %	18,53 %	0,97 %	0,36 %	
KLP AksjeGlobal Indeks	P	-0,61 %	-0,57 %	-0,04 %	21,76 %	21,74 %	0,03 %	0,17 %	MSCI World Developed Markets
	S	-0,60 %	-0,57 %	-0,03 %	21,82 %	21,74 %	0,08 %	0,17 %	
KLP AksjeGlobal Indeks Valutasikret	P	1,60 %	1,67 %	-0,07 %	16,43 %	16,41 %	0,02 %	0,23 %	MSCI World Dev. Markets val.sik.
	S	1,61 %	1,67 %	-0,06 %	16,53 %	16,41 %	0,12 %	0,23 %	
	S-1	1,60 %	1,67 %	-0,07 %	16,45 %	16,41 %	0,04 %	0,23 %	
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks	P	-2,81 %	-2,65 %	-0,16 %	13,61 %	13,66 %	-0,05 %	0,15 %	MSCI World Small Cap
	S	-2,81 %	-2,65 %	-0,15 %	13,66 %	13,66 %	0,00 %	0,15 %	
KLP AksjeVerden Indeks	P	-0,74 %	-0,67 %	-0,07 %	20,85 %	20,95 %	-0,10 %	0,17 %	MSCI All Country World
	S	-0,73 %	-0,67 %	-0,06 %	20,95 %	20,95 %	0,00 %	0,17 %	
KLP AksjeFremv Markeder Indeks	P	-1,87 %	-1,57 %	-0,30 %	13,75 %	14,25 %	-0,50 %	0,65 %	MSCI Emerging Market
	S	-1,86 %	-1,57 %	-0,29 %	13,81 %	14,25 %	-0,44 %	0,65 %	
KLP AksjeEuropa Indeks	P	0,56 %	0,69 %	-0,13 %	17,99 %	17,17 %	0,82 %	0,46 %	MSCI Europe
	S	0,57 %	0,69 %	-0,12 %	18,05 %	17,17 %	0,89 %	0,46 %	
KLP AksjeEuropa Indeks Valutasikret P	P	1,06 %	1,21 %	-0,15 %	12,77 %	12,01 %	0,76 %	0,44 %	MSCI Europe valutasikret
	S	1,07 %	1,21 %	-0,14 %	12,85 %	12,01 %	0,84 %	0,44 %	
KLP AksjeUSA Indeks	P	-0,85 %	-0,83 %	-0,02 %	23,96 %	23,91 %	0,06 %	0,20 %	MSCI USA
	S	-0,84 %	-0,83 %	-0,01 %	24,04 %	23,91 %	0,13 %	0,20 %	
	S-USD ³	2,36 %	2,37 %	-0,01 %	18,95 %	18,80 %	0,15 %	0,20 %	
KLP AksjeUSA Indeks Valutasikret	P	2,15 %	2,20 %	-0,05 %	17,97 %	17,71 %	0,26 %	0,21 %	MSCI USA valutasikret
	S	2,16 %	2,20 %	-0,04 %	18,06 %	17,71 %	0,35 %	0,21 %	
KLP AksjeAsia Indeks	P	-1,31 %	-1,36 %	0,06 %	15,26 %	15,80 %	-0,55 %	0,41 %	MSCI Pacific
	S	-1,30 %	-1,36 %	0,06 %	15,32 %	15,80 %	-0,48 %	0,41 %	
KLP AksjeAsia Indeks Valutasikret	P	-1,66 %	-2,05 %	0,39 %	14,50 %	14,93 %	-0,43 %	0,46 %	MSCI Pacific valutasikret
	S	-1,65 %	-2,05 %	0,40 %	14,58 %	14,93 %	-0,35 %	0,46 %	
SVANEMERKEDE FOND									
KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar	P	-0,67 %	-0,57 %	-0,10 %	20,04 %	21,74 %	-1,70 %	2,20 %	MSCI World Dev. Markets
	S	-0,67 %	-0,57 %	-0,10 %	20,09 %	21,74 %	-1,65 %	2,20 %	
KLP AksjeGlobal Mer S.ansvar Val.sik.	P	1,46 %	1,67 %	-0,21 %	14,88 %	16,41 %	-1,53 %	2,05 %	MSCI World Dev. Markets val.sik.
	S	1,47 %	1,67 %	-0,20 %	14,95 %	16,41 %	-1,45 %	2,05 %	
KLP AksjeFremv. M. Mer S.ansvar	P	-1,66 %	-1,57 %	-0,10 %	8,94 %	14,25 %	-5,31 %	2,88 %	MSCI Emerging Market
	S	-1,66 %	-1,57 %	-0,09 %	9,00 %	14,25 %	-5,25 %	2,88 %	
KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar	P	0,31 %	0,41 %	-0,10 %	15,53 %	15,00 %	0,53 %	2,80 %	MSCI Nordic Countries IMI 10/40
	S	0,32 %	0,41 %	-0,09 %	15,59 %	15,00 %	0,59 %	2,80 %	
KLP Obligasjon Global Mer S.ansvar	P	0,93 %	1,08 %	-0,15 %	2,44 %	2,81 %	-0,37 %	0,24 %	Barclays Global Agg. Corp. SR
	S	0,94 %	1,08 %	-0,14 %	2,50 %	2,81 %	-0,32 %	0,24 %	
KLP Obligasjon 1 år Mer S.ansvar	P	0,69 %	0,65 %	0,04 %	3,93 %	3,38 %	0,56 %	0,64 %	NBP Norw. RM1-RM3 Dur. 1 Idx
	S	0,69 %	0,65 %	0,04 %	3,94 %	3,38 %	0,56 %	0,64 %	
KLP Nåtid Mer Samfunnsansvar	P	0,76 %	0,79 %	-0,03 %	3,38 %	3,20 %	0,17 %	0,43 %	Kombinasjonsindeks
	S	0,77 %	0,79 %	-0,02 %	3,44 %	3,20 %	0,24 %	0,43 %	
KLP Kort Horisont Mer Samfunnsansvar	P				5,76 %				Fondet har ikke indeks
	S				5,82 %				
KLP Lang Horisont Mer S.ansvar	P				11,29 %				Fondet har ikke indeks
	S				11,33 %				
KLP Framtid Mer Samfunnsansvar	P				17,00 %				Fondet har ikke indeks
	S				17,06 %				

Avkastning for KLP-fondene pr. 31.08.2024

	Klasse	Avkastning siste måned			Avkastning hittil i år			TE ¹	Referanseindeks
		Fond	Indeks	Diff.	Fond	Indeks	Diff.		
AKTIVE AKSJEFOND									
KLP AksjeNorge Aktiv	P	-0,85 %	-1,52 %	0,68 %	13,56 %	12,08 %	1,48 %	1,71 %	Oslo Børs Fondindeks (OSEFX)
	S	-0,83 %	-1,52 %	0,70 %	13,74 %	12,08 %	1,67 %	1,71 %	
FAKTORFOND									
KLP AksjeGlobal Flerfaktor	P	0,27 %	-0,57 %	0,84 %	19,86 %	21,74 %	-1,88 %	4,83 %	MSCI World Developed Markets
	S	0,28 %	-0,57 %	0,85 %	19,94 %	21,74 %	-1,80 %	4,83 %	
KLP AksjeGlobal Flerfaktor Valutasikret	P	2,30 %	1,67 %	0,62 %	14,95 %	16,41 %	-1,45 %	4,83 %	MSCI World Dev. Markets val.sik.
	S	2,31 %	1,67 %	0,64 %	15,05 %	16,41 %	-1,35 %	4,83 %	
KLP AksjeGlobal Small Cap Flerfaktor	P	-2,71 %	-2,65 %	-0,06 %	16,15 %	13,66 %	2,49 %	4,57 %	MSCI World Small Cap
	S	-2,70 %	-2,65 %	-0,05 %	16,25 %	13,66 %	2,58 %	4,57 %	
KLP AksjeFremv. Markeder Flerfaktor	P	-0,98 %	-1,57 %	0,59 %	14,35 %	14,25 %	0,10 %	4,33 %	MSCI Emerging Markets
	S	-0,97 %	-1,57 %	0,60 %	14,45 %	14,25 %	0,19 %	4,33 %	
RENTEFOND									
KLP Likviditet	P	0,45 %	0,40 %	0,04 %	3,56 %	3,41 %	0,15 %	0,10 %	NBP Liquidity Low Risk Index
	S	0,45 %	0,40 %	0,04 %	3,57 %	3,41 %	0,15 %	0,10 %	
KLP FRN	P	0,43 %	0,44 %	-0,01 %	4,33 %	4,03 %	0,30 %	0,17 %	NBP Norw. RM1-RM3 Fl. Rate Idx
	S	0,43 %	0,44 %	-0,01 %	4,34 %	4,03 %	0,31 %	0,17 %	
KLP Kort Stat	P	0,36 %	0,41 %	-0,05 %	2,90 %	2,94 %	-0,04 %	0,02 %	NBP Norw. Gov. TB
	S	0,36 %	0,41 %	-0,05 %	2,91 %	2,94 %	-0,03 %	0,02 %	
KLP Obligasjon 1 år	P	0,68 %	0,64 %	0,04 %	3,62 %	3,28 %	0,33 %	0,08 %	NBP Norw. RM1-RM2 Dur. 1 Idx
	S	0,68 %	0,64 %	0,05 %	3,62 %	3,28 %	0,34 %	0,08 %	
KLP Obligasjon 3 år	P	1,05 %	0,99 %	0,07 %	3,39 %	3,19 %	0,21 %	0,23 %	NBP Norw. RM1-RM2 Dur. 3 Idx
	S	1,05 %	0,99 %	0,07 %	3,40 %	3,19 %	0,22 %	0,23 %	
KLP Obligasjon 5 år	P	1,13 %	1,03 %	0,10 %	3,08 %	2,85 %	0,24 %	0,30 %	NBP Norw. RM1-RM2 Dur. 5 Idx
	S	1,13 %	1,03 %	0,10 %	3,09 %	2,85 %	0,24 %	0,30 %	
KLP Statsobligasjon	P	1,15 %	1,14 %	0,00 %	2,96 %	2,78 %	0,18 %	0,21 %	NBP Norw. Gov. Bonds Index
	S	1,15 %	1,14 %	0,00 %	2,97 %	2,78 %	0,19 %	0,21 %	
KLP Kredittobligasjon	P	1,01 %	1,03 %	-0,01 %	3,82 %	3,44 %	0,38 %	0,70 %	NBP Norw. RM1-RM3 Dur. 3 Idx
	S	1,01 %	1,03 %	-0,01 %	3,83 %	3,44 %	0,38 %	0,70 %	
KLP Obligasjon Global	P	0,82 %	1,08 %	-0,26	2,51 %	2,81 %	-0,30	0,14 %	Barclays Global Agg. Corp. SR
	S	0,83 %	1,08 %	-0,25	2,57 %	2,81 %	-0,25	0,14 %	
KLP Obligasjon Global 3 år	P	0,84 %	0,79 %	0,06 %	3,12 %	3,26 %	-0,14	0,14 %	Barclays Global Agg. Credit 1-5 Yrs
	S	0,85 %	0,79 %	0,06 %	3,18 %	3,26 %	-0,09	0,14 %	
FONDSPAKKER									
KLP Nåtid	P	0,70 %	0,75 %	-0,05 %	3,38 %	3,32 %	0,06 %	1,04 %	Kombinasjonsindeks
	S	0,71 %	0,75 %	-0,04 %	3,45 %	3,32 %	0,13 %	1,04 %	
KLP Kort Horisont	P	0,51 %			5,83 %				Fondet har ikke indeks
	S	0,51 %			5,90 %				
KLP Lang Horisont	P	0,00 %			11,58 %				Fondet har ikke indeks
	S	0,01 %			11,63 %				
KLP Framtid	P	-0,49 %			17,47 %				Fondet har ikke indeks
	S	-0,49 %			17,53 %				
SPESIALFOND									
KLP Alfa Global Energi	S	-0,20 %			6,02 %			3,31 %	NBP Norw. Gov. Dur. 0,25 Idx
KLP Alfa Global Rente	S	2,14 %			4,97 %			2,74 %	NBP Norw. Gov. Dur. 0,25 Idx

	Effektiv rente ² (%)	Løpende rente ² (%)	Rentefølsomhet (%)	Kredittfølsomhet (år)
RENTEFOND				
KLP Kort Stat	4,30	4,30	0,38	0,00
KLP Statsobligasjon	3,51	3,51	4,96	0,00
KLP Likviditet	4,65	4,79	0,23	0,57
KLP Obligasjon 1 år	4,50	4,59	1,03	1,15
KLP Obligasjon 3 år	3,99	4,05	3,06	3,03
KLP Obligasjon 5 år	3,93	3,93	4,76	4,64
KLP FRN	4,37	5,28	0,13	2,23
KLP Obligasjon 1 år Mer Samfunnsansvar	4,39	4,80	0,94	1,79
KLP Kredittobligasjon	4,12	4,38	2,93	3,19
KLP Obligasjon Global 3 år	4,52	4,07	2,49	2,42
KLP Obligasjon Global	4,70	4,28	5,74	5,62
KLP Obligasjon Global Mer Samfunnsansvar	4,91	4,51	5,71	5,77

¹ Tracking error er ex-post, dvs et historisk basert tall basert på 12 månedlige avkastninger i forhold til referanseindeks, uten effekter fra svingprising.

² Effektiv rente er beregnet som markedsverdivektet yield. Yelden på norske papirer regnes med forfall lik første call dato. For FRNer beregnes yield med en forward fixingkurve. Effektiv rente vil kunne endres fra dag til dag, og er derfor ingen garanti for avkastningen i perioden den er beregnet for. For valutasikring er rentedifferanser på kurven tilsvarende hver enkelt valutas durasjon i porteføljen lagt til grunn.

Løpende rente er beregnet som markedsverdivektet yield. Yelden på norske papirer regnes med forfall lik første call dato. For FRNer beregnes yelden basert på 3M NIBOR. Løpende rente vil kunne endres fra dag til dag, og er derfor ingen garanti for avkastningen i perioden den er beregnet for. For valutasikring beregnes carry med utgangspunkt i rentedifferansene på dagens markedskontrakter.

³ Avkastning for KLP AksjeUSA Indeks USD er oppgitt i amerikanske dollar.

Historisk avkastning er ingen garanti for framtidig avkastning. Framtidig avkastning vil bl.a. avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, verdipapirfondets risiko, samt kostnader ved tegning, forvaltning og innløsning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap. Verdien på fond som investerer i internasjonale markeder kan stige eller falle med valutasvingninger.

Følgende informasjon er oversatt fra engelsk:

Kilde: MSCI. Denne informasjonen er kun til internt bruk og kan ikke distribueres eller brukes i forbindelse med utstedelse, tilbud eller salg av verdipapirer, finansielle produkter eller indekser. Verken MSCI eller annen tredjepart som er involvert i eller er forbundet med innsamling eller opprettelse av MSCI-dataene («MSCI»-partene) gir eksplisitte eller underforståtte garantier eller representasjoner av slike data (eller det som skal oppnås ved bruk av dem), og MSCI-partene fraskriver seg herved uttrykkelig alle garantier for originalitet, nøyaktighet, fullstendighet, salgbarhet eller egnethet for et bestemt formål med hensyn til slike data. Uten å legge begrensninger på noe av det foregående, skal ingen av MSCI-partene under noen omstendigheter ha ansvar for noen direkte, indirekte, spesielle straffer, følgetap eller andre tap (inkludert tapt fortjeneste) selv om de blir varslet om mulige tap.

10

Kilde: Euronext. Alle rettigheter til Euronext-indeksene og/eller Euronext-indeksenes varemerker tilhører Euronext og/eller dets lisensgivere. Verken Euronext eller dets lisensgivere har ansvar for eventuelle feil eller utelatelser i Euronext-indeksene eller underliggende data. Ingen videre distribusjon av Euronext-data og/eller bruk av Euronext-indeksvaremerker, med det formål å lage og/eller drifte et finansielt produkt, er tillatt uten Euronexts uttrykkelige eksplisitte skriftlige samtykke.

Kilde: Nordic Bond Pricing AS («NBP»). Alle rettigheter forbeholdt. Verken NBP eller dets lisensgivere har ansvar for eventuelle feil eller utelatelser i NBP-indeksene eller underliggende data. Ingen videre distribusjon av NBP-data og/eller bruk av NBP-indeks, med det formål å opprette og/eller drifte et finansielt produkt, er tillatt uten NBPs uttrykkelige skriftlige samtykke. NBP og/eller dets lisensgivere bestreber seg på å sikre at informasjonen som gis er nøyaktig, men garanterer ikke nøyaktigheten eller påliteligheten og påtar seg intet ansvar for direkte eller indirekte tap som oppstår på grunn av unøyaktigheter eller utelatelser. NBP og/eller dets lisensgivere påtar seg intet ansvar for noen beslutninger eller handlinger som er tatt som følge av informasjonen.

Kilde grafer og nøkkelindekser: Bloomberg Finance LP. Bloomberg® og de tilhørende lisensierte indeksene («indeksene») er tjenestemerker for Bloomberg Finance L.P. og dets tilknyttede selskaper, inkludert Bloomberg Index Services Limited («BISL»), administratoren av indeksene (samlet «Bloomberg») og har blitt lisensiert for bruk til visse formål av KLP Kapitalforvaltning AS («Lisenstakeren»). Bloomberg er ikke tilknyttet lisensinneholderen, og Bloomberg verken godkjenner, vurderer eller anbefaler de finansielle produktene det refereres til her («finansielle produkter»). Bloomberg garanterer ikke aktualitet, nøyaktighet eller fullstendighet av data eller informasjon knyttet til indeksene eller de finansielle produktene.

Opplysninger om KLP-fondene

Fondets navn		Kurser (NAV) 31.08.24	Kapital pr. fond 31.08.24	Årlig Forvalt- ningshonorar	Min. Kostpris
	Andelsklasse		Millioner NOK	Prosent	Kroner
KLP AksjeNorge Indeks	P	3818,33	20 405	0,18	100
	S	4437,02		0,09	10 mill
KLP AksjeNorden Indeks	P	10064,95	9 307	0,18	100
	S	1477,35		0,09	10 mill
KLP AksjeGlobal Indeks	P	3203,59	86 082	0,18	100
	S	7859,96		0,09	10 mill
KLP AksjeGlobal Indeks Valutasikret P	P	3886,61	43 606	0,25	100
	S	4371,96		0,12	10 mill
	S-1	4299,26		0,22	1 mill
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks	P	1970,28	15 539	0,33	100
	S	1980,33		0,25	10 mill
KLP AksjeVerden Indeks	P	6639,36	12 048	0,25	100
	S	1493,65		0,13	10 mill
KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks	P	2804,96	16 699	0,28	100
	S	2885,74		0,18	10 mill
KLP AksjeEuropa Indeks	P	2211,93	4 358	0,20	100
	S	3448,17		0,09	10 mill
KLP AksjeEuropa Indeks Valutasikret	P	1893,48	1 199	0,23	100
	S	2636,13		0,12	10 mill
KLP AksjeUSA Indeks	P	3697,35	15 548	0,20	100
	S	1564,40		0,09	10 mill
	S-USD	6467,15		0,06	USD 50 mill
KLP AksjeUSA Indeks Valutasikret	P	2452,44	1 054	0,23	100
	S	4229,78		0,12	10 mill
KLP AksjeAsia Indeks	P	2155,06	1 641	0,20	100
	S	2941,91		0,10	10 mill
KLP AksjeAsia Indeks Valutasikret	P	2127,62	388	0,23	100
	S	2042,28		0,13	10 mill
KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar	P	2544,92	11 781	0,18	100
	S	1497,01		0,10	10 mill
KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar Valutasikret	P	1684,36	3 758	0,23	100
	S	1292,24		0,13	10 mill
KLP AksjeFremv. Markeder Mer Samfunnsansvar	P	1015,77	2 231	0,28	100
	S	1124,86		0,18	10 mill
KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar P	P	1919,31	2 577	0,18	100
	S	1321,83		0,10	10 mill
KLP Obligasjon Global Mer Samfunnsansvar	P	896,83	4 000	0,20	100
	S	1042,56		0,12	10 mill
KLP Obligasjon 1 år Mer Samfunnsansvar	P	1053,29	1 646	0,10	100
	S	1061,17		0,09	10 mill
KLP Nåtid Mer Samfunnsansvar	P	1000,98	3	0,22	100
	S	1064,49		0,12	10 mill
KLP Kort Horisont Mer Samfunnsansvar	P	1096,20	185	0,22	100
	S	1116,49		0,13	10 mill
KLP Lang Horisont Mer Samfunnsansvar	P	1353,35	263	0,22	100
	S	1246,74		0,15	10 mill
KLP Framtid Mer Samfunnsansvar	P	1600,49	135	0,22	100
	S	1364,87		0,15	10 mill

Opplysninger om KLP-fondene

Fondets navn		Kurser (NAV) 31.08.24	Kapital pr. 31.08.24	Årlig Forvalt- ningshonorar	Min. Kostpris
	Andelsklasse		Millioner NOK	Prosent	Kroner
KLP AksjeNorge Aktiv	P	12507,87	9 903	0,75	100
	S	1241,77			
KLP AksjeGlobal Flerfaktor	P	3833,49	22 571	0,27	100
	S	1439,98			
KLP AksjeGlobal Flerfaktor Valutasikret	P	2300,34	654	0,30	100
	S	1252,27			
KLP AksjeGlobal Small Cap Flerfaktor	P	2071,95	2 648	0,45	100
	S	1404,19			
KLP AksjeFremv. Markeder Flerfaktor	P	1685,45	2 602	0,40	100
	S	1347,00			
KLP Likviditet	P	1040,03	8 688	0,10	100
	S	1039,81			
KLP FRN	P	1095,57	2 550	0,10	100
	S	1050,85			
KLP Kort Stat	P	1041,71	3 603	0,10	100
	S	1038,67			
KLP Obligasjon 1 år	P	1058,07	1 298	0,10	100
	S	1055,32			
KLP Obligasjon 3 år	P	1047,63	1 239	0,10	100
	S	1055,58			
KLP Obligasjon 5 år	P	1264,56	2 886	0,10	100
	S	1053,48			
KLP Statsobligasjon	P	966,12	1 981	0,10	100
	S	1039,32			
KLP Kredittobligasjon	P	1084,23	4 917	0,10	100
	S	1062,79			
KLP Obligasjon Global	P	978,01	32 881	0,20	100
	S	992,68			
KLP Obligasjon Global 3 år	P	1067,02	2 581	0,20	100
	S	1067,83			
KLP Nåtid	P	968,58	857	0,22	100
	S	1063,38			
KLP Kort Horisont	P	1156,59	200	0,22	100
	S	1132,35			
KLP Lang Horisont	P	2549,29	1 195	0,22	100
	S	1247,49			
KLP Framtid	P	2283,66	1 973	0,22	100
	S	1367,21			
Spesialfondet KLP Alfa Global Energi	S	2297,15	2 682	0,80*	1 mill
Spesialfondet KLP Alfa Global Rente	S	1032,28	1 567	0,80*	1 mill
Totalvolum			363 928		

* + 10% av verdistigningen over referanserenten, hvis verdien overstiger tidligere høyeste verdi. Fondene er kun tilgjengelig for profesjonelle kunder.

Fondenes regler for innskudd og uttak

INNSKUDD

Ved tegning av andeler før kl. 13 gis det kurs i fondet samme dag (bortsett fra KLP Aksje Asia Indeks, KLP AksjeAsia Indeks Valutasikret, KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks, KLP AksjeFremvoksende Markeder Flerfaktor og KLP AksjeFremvoksende Markeder Mer Samfunnsansvar der det gis neste virkedags kurs) under forutsetning av at betalingen er identifiserbar på fondets konto innen kl. 15 og at kunden har sendt inn nødvendig dokumentasjon og informasjon.

UTTAK

Ved melding før kl. 13 gis uttakskurs samme dag (bortsett fra KLP Aksje Asia Indeks, KLP AksjeAsia Indeks Valutasikret, KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks, KLP AksjeFremvoksende Markeder Flerfaktor og KLP AksjeFremvoksende Markeder Mer Samfunnsansvar der det gis neste virkedags kurs). Penger vil normalt være på kundens bankkonto 2-3 virkedager etter at uttaket er registrert her. Ved nyttår og spesielle hendelser kan det ta noen flere dager, men innenfor lovens krav om 10 dager. For de to spesialfondene må krav om innløsning varsles 10 virkedager før innløsning.

SVINGPRISING

Fondene bruker svingprising ved kjøp og salg av andeler. Les her for detaljer: <https://www.klp.no/fond/priser-og-vilkar/svingprising>

GENERELT

Alle oppgitte kurser og avkastningstall som publiseres, eller som kunden får oppgitt

i sine rapporter, er fratrukket årlig forvaltningshonorar (nettoavkastning).

Fondenes gebyrer eller rammevilkår kan endres av forvalteren etter regler som fastlegges av Finanstilsynet. Andelseierne varsles om endringer via e-mail forut for gjennomføringen. Det er ingen begrensning på antall uttak fra noen av fondene.

Samtlige investeringer i KLP-fondene er gjort i henhold til KLP-fondenes retningslinjer for ansvarlige investeringer.

Forbehold

Denne rapporten baserer seg på kilder som av KLP Kapitalforvaltning vurderes som pålitelige. Det er imidlertid ikke mulig å garantere at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig. Uttalelsene i rapporten reflekterer KLP Kapitalforvaltnings oppfatning på det tidspunkt de ble utarbeidet, og vi forbeholder oss retten til å endre oppfatning uten varsel. Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. KLP Kapitalforvaltning påtar seg ikke ansvar for direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Historisk avkastning er ingen garanti for framtidig avkastning. Framtidig avkastning vil bl.a. avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, verdipapirfondets risiko, samt kostnader ved tegning, forvaltning og innløsning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap. Verdien på fond som investerer i internasjonale markeder kan stige eller falle med valutasingninger.

KOMMUNAL LANDSPENSJONSKASSE

Besøksadresse:

Dronning Eufemias gate 10, Oslo.

KLP KAPITALFORVALTNING AS

Postboks 400 Sentrum 0103 Oslo, Norge

www.klp.no

Sentralbord: 55 54 85 00